

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ HÜQUQİ AKTLARIN DÖVLƏT REYESTRİ

Aktın növü	AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI DÖVLƏT GÖMRÜK KOMİTƏSİ KOLLEGIYASININ QƏRARI
Qəbul edildiyi tarix	09.12.2019
Qeydiyyat nömrəsi	1000/05/001
Adı	"Faktiki olaraq üçüncü şəxslər üçün malları idxal və ya ixrac edən şəxslərin risk meyarları əsasında müəyyən edilməsi Qaydaları"nın təsdiqi barədə
Rəsmi dərc edildiyi mənbə	
Qüvvəyə minmə tarixi	14.12.2019
Azərbaycan Respublikasının Vahid hüquqi təsnifatı üzrə indeks kodu	360.030.020
Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi	15201912095001
Hüquqi aktın Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix	13.12.2019

"İdxal-ixrac əməliyyatları üzrə büdcə gəlirlərini təmin edən qurumların birgə nəzarətinin həyata keçirilməsi Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin [11 iyun 2019-cu il tarixli 734 nömrəli](#) Fərmanının 3-cü hissəsinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Kollegiyası Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2012-ci il 4 iyun tarixli 646 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsi haqqında Əsasnamə"nin 5.6.3-cü və 5.11.4-cü yarımbəndlərini rəhbər tutaraq

QƏRARA ALIR:

1. Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyi ilə razılaşdırılmış "Faktiki olaraq üçüncü şəxslər üçün malları idxal və ya ixrac edən şəxslərin risk meyarları əsasında müəyyən edilməsi Qaydaları" təsdiq edilsin (əlavə olunur).
2. Hüquqi Təminat İdarəsi (Sənan Muxtarov) qərarın Azərbaycan Respublikasının Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edilməsi məqsədilə üç gün müddətində Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyinə təqdim olunmasını təmin etsin.
3. Qərar aidiyyəti üzrə göndərilsin.

Kollegiyanın sədri

Səfər Mehdiyev

Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Kollegiyasının "09" dekabr 2019-cu il tarixli 1000/05/001 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

Faktiki olaraq üçüncü şəxslər üçün malları idxal və ya ixrac edən şəxslərin risk meyarları əsasında müəyyən edilməsi Qaydaları

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Qaydalar "İdxal-ixrac əməliyyatları üzrə büdcə gəlirlərini təmin edən qurumların birgə nəzarətinin həyata keçirilməsi Qaydaları"nın (bundan sonra-Qaydalar) təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 11 iyun tarixli 734 nömrəli Fərmanının 3-cü hissəsinə əsasən hazırlanmışdır və faktiki olaraq üçüncü şəxslər üçün malları idxal və ya ixrac edən şəxslərin risk meyarları əsasında müəyyən edilməsi qaydalarını tənzimləyir.

1.2. Bu Qaydaların məqsədləri üçün istifadə olunan anlayışlar aşağıdakı mənalara ifadə edir:

1.2.1. faktiki olaraq üçüncü şəxslər üçün malları idxal və ya ixrac edən şəxslər - risk meyarlarına əsasən müəyyən edilən, malların faktiki idxalatçısı və ya ixracatçısı digər şəxslər olduğu halda, idxal və ya ixrac əməliyyatlarını öz adından həyata keçirən şəxslər;

1.2.2. risk meyarları - faktiki olaraq üçüncü şəxslər üçün malları idxal və ya ixrac edən şəxslərin müəyyən edilməsi üçün bu Qaydalarda nəzərdə tutulan riskli hesab olunan halların məcmusu;

1.2.3. məlumat mənbələri - kağız və elektron formada mötəbər informasiyanı əks etdirən sənədlər, proqram təminatı və digər elektron məlumat daşıyıcıları;

1.2.4. elektron məlumat mübadiləsi - Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi (bundan sonra - Nazirlik) ilə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsi (bundan sonra - Komitə) arasında xarici ticarət fəaliyyətinin iştirakçılarna dair risk qiymətləndirilməsinin təşkili, risk qrupları üzrə bölgü aparılması məqsədilə mal sahibləri, *daşıyıcılar* və ya onları təmsil edən şəxslər haqqında qarşılıqlı məlumat mübadiləsi. ^[1]

2. Faktiki olaraq üçüncü şəxslər üçün malları idxal və ya ixrac edən şəxslərin risk meyarları əsasında müəyyən edilməsinin mərhələləri ^[2]

2.1. Risk meyarları müəyyən olunarkən *Azərbaycan Respublikasının Gömrük Məcəlləsi* və *Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi* ilə müəyyən edilən tələblər nəzərə alınır. ^[3]

2.2. Faktiki olaraq üçüncü şəxslər üçün malları idxal və ya ixrac edən şəxslərin risk meyarları əsasında müəyyən edilməsi aşağıdakı mərhələlərlə həyata keçirilir:

2.2.1. Məlumatların toplanması;

2.2.2. Məlumatların emalı (təhlili);

2.2.3. Məlumatların ötürülməsi.

2.3. Məlumatların toplanması mərhələsi - Nazirlik və Komitə tərəfindən idxal və ixrac əməliyyatları aparən xarici ticarət iştirakçılarının fəaliyyəti barədə məlumatların Nazirliyin Avtomatlaşdırılmış Vergi İnformasiya Sistemi (AVİS) və Komitənin Vahid Avtomatlaşdırılmış İdarəetmə Sistemi (VAİS) vasitəsilə əldə olunmasından ibarətdir. Bu mərhələdə Nazirlik və Komitədə tətbiq edilən avtomatlaşdırılmış proqram təminatı vasitəsilə mövcud məlumat mənbələrindən alınmış məlumatlar, o cümlədən vergi, gömrük bəyannamələrinə təqdim olunmuş məlumatlar təhlil edilir.

2.4. Məlumatların emalı mərhələsində toplanmış məlumatlar bu Qaydaların 3-cü hissəsində göstərilən risk meyarları əsasında təhlil edilir.

2.5. Məlumatların ötürülməsi mərhələsində toplanmış məlumatların təhlili nəticəsində bu Qaydaların 3-cü hissəsində göstərilən risk meyarlarına aid olan şəxslər faktiki olaraq üçüncü şəxslər üçün malları idxal və ya ixrac edən şəxslər kimi müəyyən edilərək, həmin şəxslər barədə məlumatlar Nazirlik və Komitənin elektron informasiya sistemləri arasında mübadilə edilir.

2.6. Məlumat mübadiləsi zamanı *faktiki olaraq üçüncü şəxslər üçün malları idxal və ya ixrac edən şəxslərin* müəyyən edilməsi üçün tətbiq edilən risk meyarı mütləq qeyd olunmalı və müvafiq əsaslandırma əlavə edilməlidir. ^[4]

3. Risk meyarları

3.1. Bu Qaydaların məqsədləri üçün aşağıdakı risk meyarları müəyyən edilir:^[5]

3.1.1. istehsal fəaliyyəti ilə məşğul olan vergi ödəyicilərinin təqdim etdiyi elektron qaimə-fakturalarda istehsal etdiyi, ticarət fəaliyyəti ilə məşğul olan vergi ödəyicilərinin təqdim etdiyi mallar üzrə elektron qaimə-fakturalarda aldığı və ya idxal etdiyi mal çeşidlərindən fərqli mal çeşidlərinin göstərildiyi aşkar edildikdə;

3.1.2. idxal və ya ixrac əməliyyatları aparan vergi ödəyicisinin vergi orqanında qeydiyyatda olan anbarının və ya digər təsərrüfat subyektinin (obyektinin) sahəsi və mövcud şəraiti idxal edilən malların həcmi və növü ilə uyğunluq təşkil etmədikdə və ya hər hansı üçüncü şəxsə saxlanma müqaviləsi bağlamadıqda;

3.1.3. idxal və ya ixrac əməliyyatları aparan fərdi sahibkar və ya idxalatçı hüquqi şəxsin rəhbəri və ya təsisçisi bu Qaydaların 3-cü hissəsi ilə müəyyən edilən risk meyarlarına əsasən riskli hesab edilən digər hüquqi şəxsin idarəetmə orqanının rəhbəri və ya təsisçisi olduqda;

3.1.4. topdansatış fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslər son 2 (iki) ayda iki və ya daha artıq gömrük bəyannaməsi ilə rəsmiləşdirdiyi malları elektron qaimə-faktura təqdim etməklə satışında əks etdirmədikdə;

3.1.5. şəxsin yalançı sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmasını təsdiq edən qanuni qüvvəyə minmiş məhkəmə qərarı olduqda;^[6]

3.1.6. vergi ödəyicisinin son 6 ay üzrə idxal etdiyi malların həcmi onun həmin dövr üzrə dövrüyyəindən azı 2 dəfə artıq olduqda;

3.1.7. idxal və ya ixrac əməliyyatlarının həcmi işçi sayının olmasını tələb etməsinə baxmayaraq, vergi ödəyicisinin bəyannaməsində işçi sayı göstərilmədikdə, əmək müqavilələrinin elektron informasiya sistemində əmək müqaviləsi bildirişləri müəyyən edilmədikdə və ya işçi sayı idxal əməliyyatlarının həcminə uyğun göstərilmədikdə.

3.2. Faktiki olaraq üçüncü şəxslər üçün malları idxal və ya ixrac edən şəxslər bu Qaydaların 3.1.1-ci, 3.1.2-ci və 3.1.6-cı yarımbəndlərində qeyd edilən risk meyarlarından biri və ya bir neçəsi, bu Qaydaların 3.1.3-cü, 3.1.4-cü və 3.1.7-ci yarımbəndlərində isə qeyd edilən risk meyarlarından bir neçəsi əsasında müəyyən edilir.^[7]

4. Yekun müddəalar

4.1. Bu Qaydalara əsasən müəyyən olunmuş faktiki olaraq üçüncü şəxslər üçün malları idxal və ya ixrac edən şəxslərə məxsus malların rəsmiləşdirilməsinə gömrük və vergi orqanları əməkdaşlarının birgə baxışının və nəzarətinin təşkili, keçirilməsi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 11 iyun tarixli 734 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "İdxal-ixrac əməliyyatları üzrə bütdcə gəlirlərini təmin edən qurumların birgə nəzarətinin həyata keçirilməsi Qaydaları"na uyğun olaraq həyata keçirilir.

İSTİFADƏ OLUNMUŞ MƏNBƏ SƏNƏDLƏRİNİN SİYAHISI

1. 26 fevral 2020-ci il tarixli 1000/02/001 nömrəli Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Kollegiyası Qərarı (Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15202002262001, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 11 mart 2020-ci il)

QƏRARA EDİLMİŞ DƏYİŞİKLİK VƏ ƏLAVƏLƏRİN SİYAHISI

^[1] 26 fevral 2020-ci il tarixli 1000/02/001 nömrəli Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Kollegiyası Qərarı (Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15202002262001, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 11 mart 2020-ci il) ilə "Faktiki olaraq üçüncü şəxslər üçün malları idxal və ya ixrac edən şəxslərin risk meyarları əsasında müəyyən edilməsi Qaydaları"nın 1.2.4-cü yarımbəndində "mal sahibləri" sözlərindən sonra " , daşıyıcılar " sözü əlavə edilmişdir.

^[2] 26 fevral 2020-ci il tarixli 1000/02/001 nömrəli Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Kollegiyası Qərarı (Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15202002262001, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 11 mart 2020-ci il) ilə "Faktiki olaraq üçüncü şəxslər üçün malları idxal və ya ixrac edən şəxslərin risk meyarları əsasında müəyyən edilməsi Qaydaları"nın 2-ci hissənin adı yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~2. Risk meyarları əsasında faktiki olaraq üçüncü şəxslər üçün malları idxal və ya ixrac edən şəxslərin müəyyən edilməsi~~

^[3] 26 fevral 2020-ci il tarixli 1000/02/001 nömrəli Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Kollegiyası Qərarı (Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15202002262001, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 11 mart 2020-ci il) ilə "Faktiki olaraq üçüncü şəxslər üçün malları idxal və ya ixrac edən şəxslərin risk meyarları əsasında müəyyən edilməsi Qaydaları"nın 2.1-ci bəndində "qanunvericiliklə" sözü "Azərbaycan Respublikasının Gömrük Məcəlləsi və Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə" əvəz edilmişdir.

^[4] 26 fevral 2020-ci il tarixli 1000/02/001 nömrəli Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Kollegiyası Qərarı (Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15202002262001, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 11 mart 2020-ci il) ilə "Faktiki olaraq üçüncü şəxslər üçün malları idxal və ya ixrac edən şəxslərin risk meyarları əsasında müəyyən edilməsi Qaydaları"nın 2.6-cı bəndində "kənar idxalçının" sözləri "faktiki olaraq üçüncü şəxslər üçün malları idxal və ya ixrac edən şəxslərin " sözləri ilə əvəz edilmişdir.

^[5] 26 fevral 2020-ci il tarixli 1000/02/001 nömrəli Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Kollegiyası Qərarı (Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15202002262001, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 11 mart 2020-ci il) ilə "Faktiki olaraq üçüncü şəxslər üçün malları idxal və ya ixrac edən şəxslərin risk meyarları əsasında müəyyən edilməsi Qaydaları"nın 3.1-ci bəndində "Faktiki olaraq üçüncü şəxslər üçün malları idxal və ya ixrac edən şəxslər aşağıda qeyd olunan risk meyarlarından biri və ya bir neçəsi əsasında" sözləri "Bu Qaydaların məqsədləri üçün aşağıdakı risk meyarları" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

^[6] 26 fevral 2020-ci il tarixli 1000/02/001 nömrəli Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Kollegiyası Qərarı (Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15202002262001, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 11 mart 2020-ci il) ilə "Faktiki olaraq üçüncü şəxslər üçün malları idxal və ya ixrac edən şəxslərin risk meyarları əsasında müəyyən edilməsi Qaydaları"nın 3.1.5-ci yarımbəndi ləğv edilmişdir.

^[7] 26 fevral 2020-ci il tarixli 1000/02/001 nömrəli Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Kollegiyası Qərarı (Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15202002262001, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 11 mart 2020-ci il) ilə "Faktiki olaraq üçüncü şəxslər üçün malları idxal və ya ixrac edən şəxslərin risk meyarları əsasında müəyyən edilməsi Qaydaları"na yeni məzmununda 3.2-ci bənd əlavə edilmişdir.